

Nagy Katalin

története

Jonatán Könyvmolyképző

Nagy Katalin

INTŐKÖNYVEM TÖRTÉNETE

Második, javított kiadás

Könyvmolyképző Kiadó

Szeged, 2015

Dallos Sándor Úrnak, Kairó
Hotel Continental

Mellékelten elküldöm neked az intőkönyvemet. Jó sokba kerül majd a posta, nehéz lesz tőle a levél. De nekem megéri.

Látod, nem igaz, hogy elveszítettem, nem igaz, hogy a Bercike megette, és Tantika se gyújtott be vele a fürdőkályhába szórakozottságból. Ezt mind csak kitaláltam, hogy szörnyülködjön a sok kérdezősködő! Az intőkönyvet én dugtam el a matyó párnába. Sose találták volna meg, ha én nem akarom. A matyó párnához nem nyúl senki, félnek tőle, mert hullik, beleesett a moly.

12, azaz tizenkettő darab intő van a könyvben, pótlapot kellett beragasztanom, hogy elférjen mind. Egyáltalán nem érdekelték az intők, pedig volt cirkusz mindegyiknél, azt gondolhatod. Szereposztás a következő volt:

Tantika: Azt mondta, én vagyok a család szégyene, istenverés, örök gond. Majd minden alkalommal megvert, régebben fenék, újabban pofon. Egyik se fáj. Már egy fejjel nagyobb vagyok, mint Tantika, alig ér fel. Mit szólna ugyan, ha legközelebb sámlit vinnék neki, amikor pofozáshoz készülődik?

Baba néni: Szó nélkül aláírta az intőket, és rögtön megígérte, hogy nem szól róluk senkinek. Én ugyan sose kértem erre!

Anyu: Fejgörcsöt kapott. Ez kár. Nagy kár!

Szóval ott hagytam abba, hogy az intő engem nem izgat. De hogy te meglásd, azt nem akartam, már a Segédpilóta miatt sem! Most mégis elküldöm. Lásd csak meg! Lássátok meg mind a ketten! Még mesélhetek is hozzá; ahogy így végignézem, van mit! Tudd csak meg, milyen vagyok; én nem árulok zsákbamacskát...

1

Melinda az Operában éretlenül viselkedett. Lehetetlen magatartásával zavarta társait, az egész előadást.

(M. Z. zenetanár)

Ez volt az első intóm. Amikor felhoztak Pestre, és beíratnak az új iskolába, mindjárt aznap beszereztem.

Te nem ismerted Tatát.

Nem is akartam, hogy megismerd, semmi közöd hozzá, azt mondtam, amikor kérdeztél róla. Anyu előzőleg közölte, hogy hozzád megy feleségül. Utáltalak.

Az új iskola különben tetszett nekem, az első dolog, ami Pesten megtetszett. Pedig rosszkedvem volt, mert Tantika vitt beíratni, és én anyuval akartam menni. Akkor már két napja Pesten voltam, és egyáltalán nem tudtam anyuval szót váltani. Nemcsak azért, mert anyu főleg kórházban van, olyan, mintha majdnem ott is lakna. Hanem amikor végre hazajön, akkor is ott van valamelyik nagynéném. Egy szobában alszunk mindannyian, de jönnek utánam folyton a konyhába, a fürdőszobába is, nálunk mindig mindenki egy halomban van valahogy, és ettől mindenki ideges. Anyu a beíratás napján délutános lett volna a kórházban, de cserélt

egy nővérrel, hogy velem jöhessen. Ennek nagyon megörültem, mert ebből azt láttam, hogy ő is velem akar lenni végre. Akármilyen furcsa, nem ismerem anyut. Azt tudod, hogy kétéves korom óta a nagyszüleim neveltek, és mindig is Tiszaáron éltünk. Anyu ugyan minden hónapban leutazott hozzánk, de én nem azért szerettem, hanem mert Tata úgy mesélt róla mindig, hogy muszáj volt szeretnem. Ismeretlenül is, a távolból is. De azért az mégis furcsa, hogy egy gyereknek tizenhárom éves korában lesz csak anyja úgy igazából és közlő. Gyorsan kell hát ismerkedni! De nem lehet, a nagynénik miatt! A nagynénik láthatóan eltökélték, hogy nevelni fognak engem.

Kezdődött a beíratással. Anyu szegény már fel is öltözött, amikor Tantika azzal állt elő, hogy mégiscsak jobb lesz, ha ő visz az iskolába engem. Majd ő beszél az igazgatóval neveltetésem problémáiról, mert ő nem elfogult. Így mondta. Anyu kezében megállt a fésű. Csak nézett Tantikára értetlenül, de nem vitatkozott. Szomorú-szófogadóan visszaöltözött, és bekapcsolta a mosógépet. Mindig mos, ha szomorú. De miért kötelező anyunak azt tenni, amit Tantika akar? Miért nem mondta meg, hogy én az ő lánya vagyok, a mi kettőnk dolga az új iskola és ez az egész új mindenség?!... De nem szólt. Engem persze nem kérdezett senki.

Az iskola mégis tetszett. Már a külső kapun az a két vasfogantyú is, az a kopogó, ami olyan, mint a csipke. Furcsa vascsipke. A kapualja meg hűvös volt, és jó szagú. Egy kék köpenyes asszony fűrészpört söpört gondosan a kövön. Tata asztalosműhelyében is fűrészporszag volt, és forgácsszag. Kár, hogy nem gyártanak ilyen illatú kölnit, azt venném csak, majd ha nagylány leszek. Az ajtók különös fekete fából

vannak, akkor még nem tudtam, hogy az iskola műemlék. Az osztálytáblákat figyeltem, kerestem volna, hol lesz az enyém, a hetedik. De Tantika nem hagyta, úgy vonszolt maga után, mint pórázon a dakszlikutyát. De legalábbis, mint egy óvodást, kézen fogva.

– Hol találom a direktort? – kérdezte a takarítónőt; türelmetlen volt a hangja, követelő.

A néni rácsodálkozott, aztán nyugodtan mondta mégis:

– Balra, kérem, a második ajtó, az az iroda.

Benyitottunk. Aprócska szoba volt, éppen csak az asztal fért bele, és néhány szék. De a fal tele volt vidám polcokkal, vasráccsal, rajtuk váza, gyertyatartó, gyurmából egy egész állatkert. Az asztalnál fiatal nő ült háttal, nyurga, vékony, mint egy nyolcadikos. Elmélyülten rajzolt valami grafikont. Tantika kimerően közölte:

– A direktort keresem. De rossz helyre irányítottak, úgy látom.

– Én vagyok az igazgató – mondta a nyurga nyugodtan, és felállt.

Amíg Tantika elpattogta, mi járatban vagyunk, én csak néztem egyfolytában. Óriási fekete szeme volt, és olyan szemöldöke, ami az orránál kezdődött és a haja tövéig ért. A homlokán nagyon feszes volt a bőr, és feszes a haja is. Fiús frizurája valahogy megnyújtotta a fejét. Gyönyörű volt a direktor, és ismerős. Mert olyan volt egészen, mint Tutenkámen, a fáraó.

Én életemben először Tutenkámenbe voltam szerelmes. Egyáltalán nem zavart, hogy négyezer évvel ezelőtt élt. Tizennyolc éves volt, amikor Egyiptom fáraója lett, aztán meghalt hirtelen. A szokás szerint bebalzsamozták, kincsekkel együtt temették el a titokzatos Királyok Völgyében. De engem ez már nem érdekelt, csak annyi, hogy az arany halotti maszk, amelyet ma is őriznek valami múzeumban, élethűen mutatja, milyen gyönyörű, fiatal fiú volt Tutenkámen. Sok szobrász mintázta meg azóta különös szép fejét. Tata is látott valahol egy ilyen szobrot, és attól kezdve maga is megmintázta sokszor. Tata asztalos volt különben, és

gyönyörűen faragta a fát, mindenféle szobrokat, ha ráért. De a legszebb Tutenkámen volt, a szoborba szerettem bele én is.

Tantika közben már az én nevelési problémáimat ecsetelte, amikor a direktor Tutenkámen közbeszólt:

– Tessék, üljünk le!

Engem maga mellé húzott. A keze is gyönyörű volt, és a körmén olyan félholdacskák, amilyent én is szeretnék. Nekem, sajnos, virsluijjam van, de a körömrágást abba hagyom, azt ott nyomban elhatároztam.

Tantika csak mondta egyre:

– Tehát felhívom a figyelmet, hogy a kislány meglehetősen konok. Ami abból is látszik, hogy például a nagyapja temetésén se jelent meg. Elcsavargott inkább. Pedig a nagyapját szerette. Állítólag...

Szakadjon le a stelázsi, az összes virágcsereppel! Mit tudja azt más, egy idegen, hogyan voltunk mi Tatával...

– Ön a nagynénje, ugyebár? – szólt közbe Tutenkámen.

– Igen. Az édesanyja nővére vagyok. Összesen hárman vagyunk nővérek. Én vagyok a legidősebb, hogy úgy mondjam, a családfő. Mind együtt lakunk, hála istennek. Most a kislányt is felhoztuk magunkhoz. Én különös felelősséget érzek a neveltetéséért. Ugyanis én vagyok a keresztanya, én tartottam keresztvíz alá.

Tantika nagyon szépen, választékosan beszélt. Látszott rajta, hogy erre külön ügyel, merthogy Tutenkámen igen figyelmes. Csakhogy éppen nem volt igaz a dolog. Engem senki nem tartott semmilyen víz alá. Egyszer beszélünk erről Tatával, én megkérdeztem, hogy van ez, a gyerekek sugdostak

ilyesmiről az iskolában. Tata megmondta, hogy én nem vagyok megkeresztelve, mert a mi családjunk nem vallásos. Ezt mindenki tudta, de anyukám idős nővére, aki egyáltalán nem is látott engem újszülött koromban, mert ő Pesten élt, mégis úgy határozott, hogy ő az én keresztanyám. Küldött is egy picit aranykeresztet, amikor megszülettem. Megírták neki, hogy én nem hordok majd ilyesmit, ne költsenek hiába. Akkor a keresztet becserélte fülbevalóra. De Tata nem engedte, hogy kifúrják a fülem, azt mondta, barbár szokás, buta divat. Tantika ezen megsértődött, és visszakérte a fülbevalót. Most is hordja ő maga, pedig már kinőtte, a fülcimpája egészen kidomborodik belőle.

Egyszer majd elmesélem Tutenkáménak, hogyan is volt ez igazán.

– Más gyerek agyonsírja magát egy haláleseten. Ez meg a macskát dajkálta...

– Akkor beírtam a hetedik zenei osztályba Melindát – állt fel a direktor. – Ugye, ott is zeneibe jártál? Hangszer?

– Tárogató. És fűrulya – mondtam, most jutottam először szóhoz.

– Tárogató? Az is hangszer? Az egy darab múlt. Romantika – vélekedett Tantika.

– Nekünk nagyon hiányzott eddig a zenekarból – szögezte le Tutenkámén röviden. Jó lett volna, ha beszélget egy kicsit velem is, de csak Tantikával törődött, ha nem is tetszett neki, azt láttam. Aztán adott még egy színházjegyet. A nyolcadikosok mennek az Operába délután. Erkel Ferenc Bánk bánja számukra tananyag. De a hetedikből is mennek sokan, a zenei osztály biztosan. Ott majd megismerem az

osztálytársaimat. Szerencse, hogy van ez az egy jegy még, a tanárok közül valaki nem jöhet.

– Akkor viszontlátásra, örültem a szerencsének – buzgókodott Tantika. – És csak annyit: én tudom, hogy az iskolában tilos a verés. De nekem más a véleményem. Azt is tudom, a gyereket idomítani kell, mint a csikót. Értjük egymást?!

– Nem hiszem – mondta Tutenkámen hűvösen. – A gyerek nem csikó. A gyereket emberszámba kell venni.

Tantika még udvariaskodott egy strófát, én gyorsan elköszöntem, és kimentem a folyosóra. Beálltam egy falmélyedésbe, régen páncél állhatott itt, vagy legfeljebb a védőszent. Olyan hideg volt a fal, hogy sütötte a hátamat, és egyre csak mondogattam magamnak, hogy ez lehetetlenség, Tutenkámen nem ismerhette Tatát. Hogy lehet az, hogy mégis úgy beszél, mint ő?

Az Operának először örültem, aztán már nem. A harmadik emeletre szólt a jegyünk. Csak ballagtam fölfelé a rengeteg lépcsőn, és folyton elpirultam, mert azt hittem, mindenki engem néz. Később rájöttem, hogy senki se, és attól nagyon szomorú lettem. Hamar beültem a helyemre, mert a jegyszedők nagyon tereltek bennünket. Az egyik, egy szelíd nagymamaarcú meg is mondta, hogy nem bírja idegekkel ezt a sok gyereket. A színházat magát meg se néztem. A tiszai tanító sokat mesélt nekünk róla, elragadtatva és aprólékosan; biztosan stimmel minden, mit néztem?! Bánk bánt vártam csak, mert szerelmes voltam belé, a hangja miatt. Tiszáron az iskolában rengeteg lemez volt, és ha tanulás után ráadást lehetett kérni, én mindig ezt kértem, a nagyáriát.

Hazám, hazám, te mindenem...

Otthon nem ismerték az operát a nagyszüleim, honnan ismerték volna, hát csak próbáltam elmesélni nekik. Nehéz a zenét elmesélni.

Úgy igyekeztem megértetni, hogy azt mondtam, ez a dal olyan nekem, hogy ha bárhol lennék és meghallanám, hazajönnék a világ végéről is gyalog. A nagyszüleim akkor összenéztek, és én tudtam, hogy mindenki apára gondol. Én nem szoktam apára gondolni.

Az első felvonás után, a szünetben, a körülöttem ülő gyerekek bemutatkoztak, felfedezték bennem az „új fiút”. Senkinek a nevét nem értettem, és annyian szóltak hozzám egyszerre, hogy képtelen voltam felelni. Ha figyelnek rám, akkor végleg megzavarodok. Topa vagyok, hiába.

Hívtak a büfébe, de nem mentem, egyre csak Tutenkámént kerestem. Később hallottam, a mögöttem ülő sorban beszéltek a gyerekek, hogy a diri nem jön, mert belázasodott a kisbabája. Magas, szemüveges férfi ült a helyén, Zoli bácsinak szólították, és az is kiderült, hogy ő a zenetanár. Nem tetszett nekem, fogalmam sincs, hogy miért. Nagy kár, hogy nem jött el Tutenkámen.

És következett a második felvonás, és színre lépett Tiborc, az öreg jobbágy, és akkor vége volt a világnak.

Én nem tudtam, hogy milyen a Tiborc! Én csak a hangját ismertem jól a lemezeiről, és a jellemét, vagyis a szerepét. Azt, hogy szegény és öreg, hogy hűséges, becsületes. És fiatal korában hős volt, megmentette a gyermek Bánkot, most meg elkíséri, óvja-védi Melindát... De különben nem tudtam, hogy milyen, én eddig csak hallottam a szereplőket, sose láttam még. Én nem gondoltam, hogy Tiborc szerepében Tata jön elélem.

Akkor már megbántam, hogy nem mentem szünetben a büfébe, mert nagyon szomjas lettem hirtelen.

A szomszédom odaadta a látcsövet, mert észrevette, hogy nagyon figyelek, de már mindegy volt. Hiába láttam meg a nagyítón keresztül, hogy csak a festéktől ráncos az arca, és nem is hajlott a háta igazán, mert ha nem figyel, majdnem olyan magas, mint Bánk. Nem segített rajtam, pedig tudtam biztosan, hogy ragasztott a lógó, fehér bajsza, a csapzott üstöke meg paróka...

Tatának leginkább csapzott volt a haja, megizzadt a töve mindig, ha gyalult vagy fűrészelt. De a bajsza kackiásan állt, csak amikor meghalt, akkor lett ilyen, mint Tiborcé. Amikor nézegettem magamban a halott Tatát, azt gondoltam, érdekes, meghalt a bajsza is. Ez jó nagy butaság volt, de tényleg csak ezt gondoltam akkor. Egyedül ültem mellette a földön, törökülésben, mert Teruska orvosért rohant. Úgy látszik,

nem hitte el, hogy meghalt, mert Tata éppen úgy feküdt a díványon, mint minden ebéd után, szivarral a kezében. Mamuka átment a másik menyéhez, mert ott kisbaba volt, mi meg mosogattunk Teruskával. Teruska benézett a szobába, és azt mondta:

– Tatám, Tatám, kiégeti a pokrócot...

Az égő szivar pörkölte már a szőnyeget, ahogy kiesett a kezéből, mert Tata meghalt, úgy, a délutáni szunyókálás közben.

Teruska nagyon megijedt, és sírni kezdett rögtön. Ő a legfiatalabbik a családban, már a felnőttek között persze, nemrégén lakik nálunk, mióta Gábor bácsi elvette. Tata nagyon szerette a legfiatalabb menyét, igaz, mindegyiket szerette, azt hiszem.

Ahogy Terus elrohant, én először is felvettem a szivart, és eloltottam a hamutartóban, ami egy vaddisznó feje volt, és csak folyton röhögött. Aztán feligazítottam a Tata karját, mert lelógott a sezlonról a földre. Majdnem mindig lecsúszott így alvás közben, mert elég keskeny volt a sezlon, régimódi, de Tata azt szerette. Amikor meg elzsibbadt a keze, csak mérgelődött. Hát feligazítottam neki. Aztán már nem volt más dolgom, hát leültem mellé a földre. Szokásból. Mindig odaültem mellé délutánonként, és beszélgettünk, hacsak Tata el nem aludt. Mesélik, hogy kisgyerekkoromban ilyenkor megrángattam a bajszát, és méltatlankodtam, hogy ne aludjon, meséljen tovább! Az utóbbi időben néha politizáltunk, mióta rákaptam az újságolvasásra; sok minden érdekelt, főleg a gyarmatok. Tata nem nevetett ki érte, és nem mondta, hogy nem értem én azt. Tőle kérdeztem meg nemrégén, hogy mi az a szerelem, és hogy hova lett az apám.

Csak a csönd volt a furcsa. Tata, ha jóízűt aludt, horkolt egy picit, aztán egyre nagyobbakat horkantott, míg fel nem ébredt a saját hangjára, ezen meg jól neveltünk. Most tűrhetetlenül lármáztak kinn a fecskék, biztosan a dróton ül vagy félezer, útra készülnek, köztük a miénk is. Volt egy saját fecskepárunk az asztalosműhely ajtajában. Az én hintám kampóját csavarta be valamikor régen Tata, naphosszat ott hintáztam mellette kicsi koromban. Aztán egy tavasszal egy fecskének megtetszett az a kampó. Hordta rá a sarat, pihét rendületlenül a párjával együtt. Csak amikor én megjelentem a színen, csak akkor hagyták abba az építkezést, és nézték a drótról rémülten, hogy most mi lesz. Tata akkor leszerelte a hintámat, és beköltöztette a műhelybe a mestergerendára. Én nagyon örültem a változásnak, mert így télen is hintázhattam legalább. A fecske meg ott fészkel azóta is, de lehet, hogy ez már a fia; én nem tudom, meddig élnek a fecskék.

Amikor újra meghallottam Teruska hangját és azt, hogy többen is jönnek velem, akkor én szépen elköszöntem Tatától. Megcsókoltam az arcát, és reméltem, hogy szúr még a szakállá. Tata nem szeretett borotválkozni, szegény Mama mennyit pörölt vele! Én meg csak sivalkodtam, nevettem örömben, ha hozzám dörgölte a borostás arcát tréfából.

Aztán elmosogattam. Mit csináljak, ha más nem mosogattott?! Sokan jöttek, nagyon nagy a mi családunk, Tataéknak öt fiuk volt, rengeteg unokatestvérem van, és mindenféle más rokon. És hozzá még a fél város, mert mindenki ismerte Tatát. Kiskoromban sose akartam vele sétálni menni, mert mindenkinek köszönöm kellett.

Én tényleg nem sírtam. Miért sírtam volna?

Két vagy három alkalomra emlékszem összesen, amikor nagy bőgést rendeztem. Egyszer, amikor egy vacak kis kezű, lehetett vagy tízcentis, de én fogtam ki a Tiszából saját kezűleg, nos ez a szemtelen visszaugrott a vízbe. Másodszor akkor sírtam, amikor az Imre nevű unokaöcsémet azon kaptam, hogy két marokkal eszi a titkos fiókból a cukorkát, amit hónapok óta gyűjtök-dugdosok, mint egy hörcsög. És talán még egyszer, amikor nem én lettem a vigyázó az iskolában, pedig megígérték. De például foghúzásnál, injekciónál meg se nyikkantam, se akkor, ha elverték néha a szomszéd gyerekek. Csak dühömben sírtam én; azért még sose, ha valami fáj.

A temetésre nem mentem, pedig nagyon kényelmetlen volt a szekrényben. Most 162 centi vagyok, akkor se voltam sokkal kisebb. A szekrényt Tata készítette Teruskáéknak ajándékba. Különbén nem dolgozott már, nyugdíjas volt, de azért mindig a műhelyben töltötte a napjait. A szekrény is

ott állt a műhelyben, készen már, csak festeni kellett volna a nyers fát. Bebújtam, lekuporodtam benn, amikor kerestek, hogy indulunk a temetésre. Jó sima volt a deszka, frissen gyalult, jó illatú, nemrég dolgozott rajta Tata. Sötét volt a szekrény aljában, mert magamra húztam az ajtót. Lehet, hogy el is aludtam egy csöppet. Amikor előmáztam, nem volt már a háznál senki, csak a Cirmos kóborolt az udvaron boldogtalanul. Cirmos

öreg volt már, mert annyi idős éppen, mint én, de a macskában a tizenhárom év soknak számít. Cirmos aznap született, amikor én, Tata valamelyik barátjától hozta. Azt mondta, jó időben gondoskodik játszótársról az unokájának. Cirmos akkorára nőtt, mint egy kisebbfajta tigris, de már alig lát, és az egér se érdekli régóta. Adtam neki tejet jócskán, de csak ült mellette, nem evett. A napba bámult a vak-si szemével, és idegesen szimatolt. Vakargattam a fülét egy darabig, attól megnyugodott, elaludt.

Később átkiabáltam a szomszéd gyerekeknek, hogy jöjjenek át eprészni. A hátsó udvaron volt az eperfá, hatalmas, nagyobb, mint a házunk. Valami különleges fajta eper van rajta, eleget kérték már a termést Tatától. Hogy magas a cukortartalma, jó lenne pálinkának, azt mondták, és hogy jó pénzt adnak érte. De Tata csak nevetett, kell az a sáskahadnak, azt mondta, és nem adta el soha. A környékből ugyanis minden gyerek bejáratos volt hozzánk, otthonosan mászkáltak az eperfán. Most is jöttek az első szóra a szomszédból, bár meg voltak illetődve egy kicsit. Hallották a temetést biztosan. Én aztán kunsztoltam nekik, mert már kevés eper volt a fán, akrobatamutatvánnyal lehetett elérni egy-egy szemet. Úgy közlekedtem, mint egy kötél táncos, csak ijedeztek a gyerekek, mert recsegett alattam az ág. Fél óra múlva fekete szájjal távoztak boldogan, az én kezemről se jött le az eper leve vagy két napig.

Nem tudtam már, mit csináljak, úgy látszik, hosszú ideig tart a temetés. Elővettem a furulyámat, azon játszottam egy sort. Furulyázni a zenei általánosban tanítottak. Akkor már ismertem a tárogatót, Tata hangszere volt, szívesen játszott rajta, megtanított engem is. Azt mondta, ha egyszer nyerne

a lottón, venne magának egy cimbalmot. De nem nyert so-hase. A furulyám aztán nagyon megtetszett neki, kedvet kapott hozzá. Amit én délelőtt megtanultam a zeneiben, megmutattam neki délután. Szerette nagyon, jó tanító vagyok, azt mondta, én meg dicsértem, hogy szorgalmas tanítvány.

A színpadon is furulyáztak. Éppen Tiborc.

Én nem mentem el Tata temetésére. De nem csavarogtam. Csak éppen jobb volt nekem otthon – a forgács szaga, meg Cirmos, az eperfa és a furulya mind az élő Tatát őrizte még; miért mentem volna a temetésre?

A színpadon Bánk énekelt: „Melinda, Melinda...”

A nevemet is Tatától kaptam. Szerette a szép, komoly neveket, Mamát is úgy szólította, hogy Zsuzsanna. Mama mesélte róla, hogy összeírta a legszebb női neveket, de nekik csak fiuk született, egymás után öt. Amikor az első unoka végre lány lett, ő akarta, hogy legyen Melinda. Soha nem engedte, hogy becézzék, elferdítsék a nevem...

– Ezután Csöpi lesz a nevem – szóltam oda a szomszédaimnak hirtelen. – Csöpi! Csöpi az én nevem! – ismételtem konokul, egyre hangosabban, mert csak nem fogok most sírni azon, hogy Tiborc ott van a színpadon, és óvja-védi Melindát.

Körülöttem a gyerekek pisszegtek meg vihogtak. A tanár intőt adott. Mindenkinek igaza volt. Ők se ismerték Tatát.

2

Megintem Melindát, mert csúfot űzött a komoly munkából.
(H. I. osztályfőnök)

Így volt. Pontosan így.

Osztályfőnöki óra lett volna, de Oszi (született Hanka Istvánné, Klári néni, az osztályfőnökünk) bejelentette, hogy dolgozatot írunk. Ez már önmagában se nagy öröm! A címe: „Milyenek tartanak engem az emberek, és milyen vagyok valójában?” Oszi emlékezett rá, hogy az osztálynak az a kedvenc panasza, hogy félreismernek bennünket, és igazságtalanok a felnőttek. Írjuk le ide vonatkozó véleményünket! Így a további beszélgetésnek lesz komoly alapja, nemcsak az általános siránkozás.

Nosza! Én leírtam.

„Még nem végeztem közvélemény-kutatást, hát nem tudom, milyenek tartanak az emberek. De akinek van szeme, szépnek, jónak, okosnak tart.

162 cm magas vagyok, lábam harminchetes. Fogaim épek. Szeretem a beatzenét, az fejezi ki legjobban egyéniségemet. Ami a pályaválasztásomat

illeti: detektív leszek. Legjobban a világon a borjúlábat szeretem, rántva, tartárral.

Azonkívül szeles vagyok, kiegyensúlyozatlan. Hangulatom és érzelmeim ingadoznak. Figyelmem csapongó. Kritikai érzékem fejlett. Szép szóért a tűzbe mennék, szeretetre vágyom, igazságtalanságra daccal reagálok stb., stb., stb.

Megjegyzés: az első két bekezdés a saját gondolatom. Az utolsót egy könyvben olvastam, ami a serdülőkorúakról szól, és Baba nevű idős nagynéném éjjeliszékényén van már két hete, mert abból akar nevelni engem.”

Ez volt. Botrány lett belőle.

De nem az intő miatt sajnálom, sőt! Az egészen jól jött, mert legalább túlestem az első pofonon. Ez mihez tartás végett is jó, hogy ti. Tantikának tényleg ez a módszere, másrészt meg legalább tudom, milyen az egyáltalán. Ugyanis Tiszaáron felnőtt engem meg nem ütött. Tata nem engedte verni a gyerekeket.

De az osztály miatt megbántam a dolgot. Furcsán reagáltak rá, amikor felolvastam a dolgozatot. Egyáltalán nem nevettek, de le se toltak érte. A vállukat vonogatták, legalábbis képtelenesen. Azt mondták, mit idéetlenkedek, ne várjam, hogy az ilyenfajta hősködéstől bárki is el lesz ragadtatva. Különben a jópofaság nálunk kötelező, de ez nem volt az. Egyszerűen nem értékelték a szellemességemet se így, se úgy.

No persze nem is azért írtam, mert az osztály előtt akartam tündökölni, nem azért. Apa képe a falnak fordítva áll Mama asztalán, mióta az eszemet tudom.

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha öröme és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatom veled.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

Egyszer otthon, Tiszaáron is írtak velünk egy dolgozatot negyedikben, de lehet, hogy csak harmadikos voltam még. Az volt a címe: „Az én családom”. Én akkor szép rendben felsoroltam: a Tata, a Mama, továbbá a pesti anyukám. Így írtam: továbbá, és vártam, hogy csodálkozzanak a gyerekek a furcsa szó miatt. De a gyerekek csak vihogtak és csúfoltak, hogy hát az apa hol maradt az én családomból? Biztosan nem is volt, és hogy zabigyerek vagyok – azt mondták. A tanító néni leteremtette az osztályt, megmondta, hogy szégyelljék magukat, amiért engem csúfolnak. Nekem volt apukám, elég sajnós, hogy most nincs, mert így csonka a család. Úgyhogy inkább sajnáljanak engem. Én akkor szerettem volna belerúgni a tanító nénibe, pedig különben kedveltem egy kicsit, mert fiatal volt és szép, és majdnem sírt, amikor rosszkodtunk. De inkább csak elhatároztam, hogy többet én olyan dolgozatot nem írok az iskolában, ahol magamról kell mesélni. Akkor se írok, ha bezárnak tintaleves-papírgaluskára, akkor se. Nem tudtam pontosan, hogy mi az, de azt ígérette szegény kis tanító néni, amikor nem fogadtunk szót neki.

Nem igaz, hogy mi csonka család voltunk! Apa nekem nem hiányzott, én nem szerettem, nem is ismertem. Kétéves voltam, amikor disszidált. Nem szólt senkinek, csak elment. Ő volt a családban a legidősebb fiú, Benyhe Józsefnek hívták, mint Tatát. Asztalos volt szintén, és faszobrász; azt mondják, jobb szobrokat faragott már, mint Tata. Két levelet írt összesen. Az elsőt a családnak, hogy mindenkit szeret, mindenki bocsásson meg, és nagyon jó dolga van ott, úgy veszik a szobrait, mintha ingyen adná. Pedig nem adja ingyen, éppenhogy nem, már van autója, műterme stb. Tata